

VFU bas i primärvård T4: ”Grundläggande kompetenser för utövandet av läkaryrket”

Information till studenter och handledare

Terminsinformation

Termin 4 (T4) inleds med tema Försvar (F) som pågår fram till och med terminsvecka 12. Under denna period är tre VFU-veckor inlagda, två VFU bas-veckor på sjukhus och en VFU bas-vecka i primärvård. Från terminsvecka 13 till terminens slut följer 8 campusveckor med tema Neuro-Rörelse (NR).

Målsättning med VFU bas i primärvård termin 4

Den övergripande målsättningen med VFU bas (termin 1–6) är att underlätta lärandet av allmänna kliniska färdigheter och öva på ett professionellt förhållningssätt, samt att få en inblick i sjukvårdens organisation, hur sjukvård bedrivs och vad olika personalkategorier och vårdenheter har för uppgifter.

Studenten ska få möjlighet att omsätta teoretiska kunskaper till praktisk verksamhet och träna patientkontakt, anamnes och status, öva på att skriva patientjournal (eget dokument) samt träna på de praktiska moment som har undervisats. Alla patienter oavsett diagnos kan vara av intresse i undervisningen men för att anknyta till tema Försvar som studenterna läser under termin 4, ser vi gärna att de får möta en del patienter med infektioner, hudsjukdomar eller reumatologiska/autoimmuna sjukdomar. Diagnostik och behandling är inte i fokus under stadium II (termin 3-6) men det är ändå utmärkt att diskutera även diagnostiska/terapeutiska överväganden utifrån en basal nivå.

Studenterna förväntas ha baskunskaper i biomedicin såsom anatomi och cellbiologi. Föregående kurs (termin 3) avhandlade tema Respiration-cirkulation (luftvägar, hjärta, kärl) samt tema Sinne (öron och ögon), med fysiologi och patologi, inklusive sjukdomar, sjukdomsmekanismer och behandlingsprinciper. Under 3 veckor VFU bas på termin 3 samt på tidigare VFU under termin 4 har studenterna övat på status, anamnes, skriva journal (en gång på T4) samt att ta EKG. De har dessutom övat mikrobiologisk provtagning (svalg och nasofarynxodling) på varandra, och på modell på KTC har de övat på venprovtagning, venös infart, samt subkutana och intramuskulära injektioner.

Kursmål

Exempel på kursmål med relevans för VFU-perioden (för mer info se kursplan [MC604G](#)).

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

Färdigheter och förmåga

- genomföra ett intervjuande samtal i en okomplicerad klinisk situation
- visa hur en allmän kroppsundersökning för rutinstatus genomförs (se statusmall på VFU-sidan)
- visa kännedom om hur anamnes och status dokumenteras i enlighet med gällande regelverk
- visa kännedom om hur grundläggande rutiner för hygien och förebyggande av smittspridning används och tillämpas
- visa hur vanliga vårdtekniska moment utförs på ett säkert sätt

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förståelse för, och reflektera över olika yrkeskategoriers kompetens, ansvarsområden och skyldigheter inom hälso- och sjukvården
- visa ett personcentrerat förhållningssätt vid patientsamtal i en okomplicerad klinisk situation
- i förhållande till kursens nivå uppvisa ett förhållningssätt till patienter och deras närstående, olika yrkesgrupper i vården, lärare, universitetspersonal och medstudenter som är fritt från risk att skada tilliten eller förtroendet för läkaryrket

Vad ska studenten göra under VFU-placeringen?

Studenten ska träna att ta anamnes och allmänt status (se statusmall på [VFU-hemsidan](#)) på flera patienter (notera att kunskapsnivån ännu inte innefattar bedömning av patologiska fynd). För en av dessa patienter ska studenten öva att skriva journal, detta görs i eget dokument som ska kasseras efter handledares genomgång och godkännande (se instruktion på [VFU-hemsidan](#)). Studenten ska även träna på de praktiska moment som undervisats på termin 3 och 4 såsom blod- och odlingsprover, injektioner samt EKG.

Obligatoriska moment under VFU i primärvård T4:

- Studenten ska träna på anamnes och status så ofta som möjligt. Vid **minst ett tillfälle** ska handledare ge **återkoppling enligt EPA-modellen** när studenten genomför anamnes och status. För mer information om EPA se VFU-hemsidan: <https://www.oru.se/EPA>
- Studenten ska skriva ett journalliknande dokument där man dokumenterar anamnes och status för en patient på samma sätt (struktur och rubriker) som i en journalanteckning, med [återkoppling enligt EPA](#). Detta kan med fördel ske i samband med så kallad "medsittning".
- Studenten ska under del av dag gå med personal på vårdcentralens laboratorium för att studera och träna provtagning (blod- och odlingsprover). [Återkoppling enligt EPA](#).

Förberedelser inför VFU

Placeringen vid respektive vårdcentral sker centralt genom kursansvarig och VFU-handläggare på universitetet. Information till handledare inom primärvården förmedlas genom studierektor inom primärvården.

Studenten ska själv kontakta sin handledare på vårdcentralen för avstämning av VFU-schema.

Praktiskt upplägg

VFU sker normalt sett under 25 timmar fördelat på 5 dagar i veckan men kan variera utifrån vårdcentralens schema under VFU-veckan. Dagarnas praktiska innehåll kan utformas lokalt utifrån vårdcentralernas verksamhet så länge innehållet avspeglar målsättningarna ovan.

Träning i anamnes och statustagande sker med stöd av handledare och vissa uppgifter utförs med fördel tillsammans med andra yrkeskategorier, exempelvis träning i att ta blod- och odlingsprover, ge injektioner eller ta EKG.

Varje dag bör avslutas med reflektion och summering av dagen tillsammans med handledare.

Intyg om närvaro, obligatoriska moment och uppträdande

För godkänd nivå krävs full närvaro, ett adekvat förhållningssätt samt genomförda obligatoriska moment.

VFU är obligatoriskt och frånvaro måste tas igen. Vid sjukdom ska studenten meddela studentansvarig VFU-handledare. Vid missad VFU ska student och handledare gemensamt komma överens om ersättningstid under eller i direkt anslutning till VFU-perioden. Vid frånvaro som inte kunnat tas igen i direkt anslutning till VFU-perioden anges antal frånvarotimmar i VFU-intyget.

Vid placeringens slut ska studentansvarig handledare fylla i VFU-intyget, var god se instruktioner på VFU-hemsidan (www.oru.se/lakarprogrammet/vfu). Eventuella frånvarotimmar måste anges. Nytt intyg får sedan skrivas när studenten har fullgjort VFU-perioden.

Det är kursens examinator som med ledning av VFU-intyget avgör om VFU-perioden är godkänd. Det är därför viktigt att handledare använder VFU-intyget för att dokumentera och förmedla till examinator hur det fungerat under VFU-perioden. Det är även viktigt för studenten att få återkoppling kring vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Vid problem under VFU

För handläggning när **student uppvisar svårigheter att uppnå kursens mål och därmed riskerar att bli underkänd på sin VFU**, v g se separat information på VFU-hemsidan. Om en student inte fungerar väl hos er eller vid andra frågor vill vi att ni hör av er till kursens examinator ([kontaktinformation](#)). Vid smärre problem är det önskvärt att handledare tar upp det med studenten så tidigt som möjligt så att möjlighet till förbättring finns, och att detta dokumenteras i intyget.

Student som har problem som rör placeringen, exempelvis bemötande på enheten, brist på handledning eller inte fått utföra planerade moment, ska i första hand prata med huvudansvarig handledare, vårdcentralens chef eller regionens studierektor ([kontaktinformation](#)). Vid fortsatta problem ta kontakt med kursledning eller VFU-ansvarig vid läkarprogrammet.

Studentutvärdering av VFU

Avsätt tid för både muntlig och skriftlig utvärdering av VFU i samband med VFU-periodens slut. Studenternas skriftliga utvärdering görs elektroniskt.

Vid frågor är ni mycket välkomna att kontakta oss;

Kursansvarig eller kursadministratör för T4, eller ansvarig för VFU bas.

För kontaktuppgifter, se "[Organisation och kontakt](#)" på VFU-hemsidan.

Tack för det arbete och engagemang ni lägger ner!